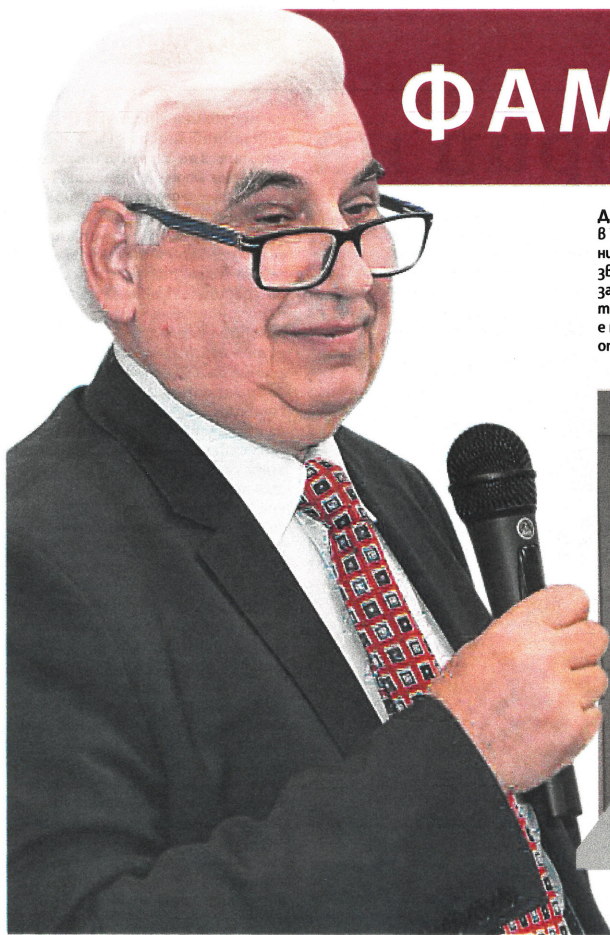
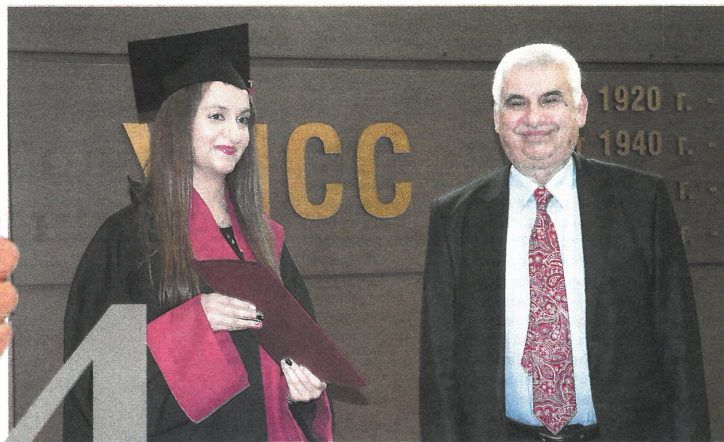

ФАМИЛИЯ

ДИНКО ДИНКОВ е професор в катедра „Международни отношения“ в Университета за национално и световно стопанство, един от нейните основатели и ръководител от 2003 до 2007 г. Удостоен е със званието „почетен професор“ на катедрата. Директор е на Центъра за балкански изследвания към УНСС. Бил е съветник по външнополитическите въпроси в Министерски съвет от 1991 до 1998 г. Автор е на 6 книги и на над 100 статии по въпроси на международните отношения и външната политика на България.

Голямата му гордост са абсолвентите.

4 истории на проф. Динко Динков

1. Как едва не пропукахме българо-съветската дружба

През 1975 г. с Решение на Бюро на Министерския съвет бе създадена катедра „Международни отношения“ в наследника на Свободния университет - ВИИ „К. Маркс“ (сега Университет за национално и световно стопанство). Имах късмета да бъда назначен като един от първите двама стажант-асистенти. От 1976 г. започна прием на студенти в специалност международни отношения. Дотогава много се е залагало на обучението на младежи в Московския държавен институт за международни отношения. Затова се чува и мнения, че откриването на такава специалност има и антисъветски оттенък. Още от първия випуск започна записване на студенти – деца на светски дипломати в София. В третия випуск беше син на втория по ранг дипломат в посолството на СССР. В края на учебната година неговото име попадна в заповед за лишаване от студентски права за невзети изпити. Той е получил слаба оценка по английски език. Тогавашният съветски посланик Никита Толубеев заявил на Тодор Живков, че „не гледам с добро око на случая“. Веднага е привикан министърът на просветата проф. Александър Фол. Той се обажда на ректора, на декана и т.н. Организирано е съвещание на много експерти в Държавния съвет. И мен като научен секретар на катедрата ме транспортираха със служебна „Волга“ до там. Ръководителят на катедрата проф. А. Георгиев, който бе и заместник-председател на Съвета по външни отношения към Държавния съвет, ме информира, че в съседната стая е

Съветникът по външна политика на няколко правителства днес разказва на студентите си тънкостите на дипломатията

Професорът е пърсен гост в телевизионните студии.

притесненият баща. Проведен бе разговор с декана за чуждестранни студенти, който съобщи, че преподавателката по английски език е неумолима и не може да постави положителна оценка на този студент. На мен той каза да предам на събралите се експерти да отидат при него да им каже как трябва да се грати българо-съветската дружба. Пълна безизходица. Аз носех учебния план на специалността и след дълго умудване забелязах, че там е записана дисциплина „западен език“ (в случая английски). На шега подхвърлих на подложените

на изпитанието идеята вместо английски студентът да изучава български език, доколкото е официален език в страна, разположена по на запад от СССР. Всички подскочиха с облекчение. Студентските права на студента бяха възстановени и той продължи да изучава (не много успешно) български език като „западен“. Беше предотвратена криза в безметежната българо-съветска дружба.

2. Гърция разбра, а ние – не

На 8 март 1993 г. бе подписано

споразумение между България и Европейските общности. То предвиждаше нашата страна да стане привилегирован партньор на Европейския съюз, като се поддържа постоянен диалог и се изгражда зона за свободна търговия. За да влезе в сила Европейското споразумение за асоцииране, трябваше да бъде ратифицирано от парламенти на България и на всички страни членки. Но нашата съседка Гърция заяви, че ако България не подпише спогодба за съвместно използване водите на р. Места, тя няма да може да го ратифицира. Спорът има дълга история, но след приемането на проекта „Рила – Места“ през 80-те години на миналия век у нашите съседи възникнаха опасения, че водите на р. Места могат да бъдат пренасочени към Тракийското поле. България гледаше на водите на реките, протичащи през териториите на двете страни, като силен коз в свои ръце. Дойде момент, в който гръцката политика видя своя шанс. Един ден ме извика министър-председателят проф. Алобен Беров. Той ме информира за съобщенията от Атина и замълча в очакване на моя реакция. Веднага казах, че в подобна ситуация теорията препоръчва гръцкото искане да се обвърже с подобаващо българско. Шеговито казах, че от 1919 г. се борим за т.нар. „икономически излази на Бяло море“ → 28

→ 27-и може би ще бъде добре да поискаме откриването на нови гранично-пропускателни пунктове по общата ни граница. Т.е. в новите условия да се опитаме да намалим жестоките последици от отнемането на Западна Тракия от България след Първата световна война. Професор Беров беше авторитет по стопанска история и веднага схвана идеята. От седмината министър-председатели, с които имах възможността да работя, той бе от тези, които добре разбираха търговническите си задължения. За съжаление като че ли в историята ще остане с много превратен образ на „сламен човек“. Та той даде картблати и идеята бе добре развита от Министерството на външните работи. Стигна се до едновременно подписване на две спогодби – за съвместно използване на водите на р. Места и за откриване на три нови гранично-пропускателни пункта по общата ни граница. Президентът Желю Желев приложи отлагателно вето за спогодбата за водите на Места, но в крайна сметка двете спогодби бяха ратифицирани, макар че останаха неразбрани. У нас спогодбата за разкриване на нови гранично-пропускателни пунктове се прие основно като възможност за бизнес. А един заместник-министър на външните работи на Гърция заяви пред мен: „Хей вие, българите, няма да се откажете от тези „икономически излази“. Там бяха разчети точно външнopolитическия ход на България.

3. „Правителството на Нейно Величество е загрижено от случващото се в България!“

През 1998 г. бе предприета кампания за ревизия на решенията на Народния съд. През март в парламента се обсъждаше законопроект в този смисъл. По това време бях поканен на прием в резиденцията на посланика на Индия в България. Сред множеството дипломати срещнах извънредния и пълномощен посланик на Обединеното кралство в България, Н.Пр. Гай Шорт. След размяна на любезности и припомняне на предишен разговор между нас, той (нисичък) зае поза за сериозен разговор и каза: „Бих искал да Ви кажа, че правителството на Нейно Величество е загрижено по повод на случващото се в България“. Разбрах, че иска да ми каже нещо важно, но и наум не ми беше идвало, че чрез мен посланикът ще предаде на българското правителство нещо деликатно. При видимото ми чудене за как-во става дума, той продължи: „Оставаме с впечатление, че за пореден път в България връх вземат силите, които традиционно обвързват страната с Германия“.

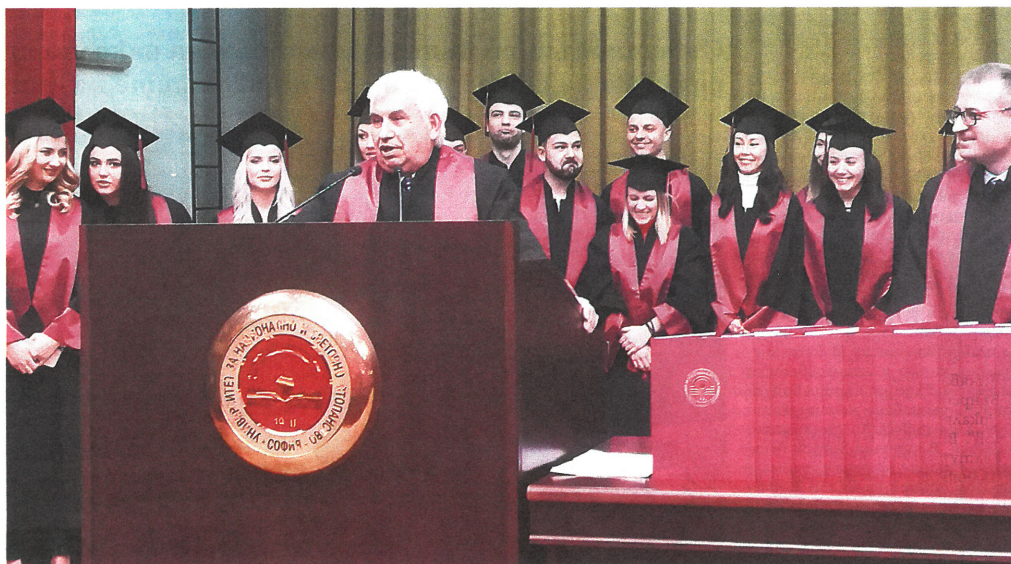
Знаех, че идеята за търсене на отговорност на представители на страните от тристранния пакт за престъпления по време на Втората световна война е лансирана по време на конференцията на високо равнище в Техеран през декември 1943 г. от Уинстън Чърчил. Той е цялостен респектиране на управляващите в тези страни и впоследствие закана е осъществена чрез организациите в страните от „оса“ и във Франция народни съдилища.

4 истории на

Динко Динков
представя
новите членове
на Обществена
академия
за наука,
образование
и култура.

проф. Динко Динков

Проф. Динко Динков поздравява бакалаври, магистри и доктори от випуск 2019 на специалностите международни отношения и европеистика в УНС

Решенията на Народния съд в България са приети под натиска на Съветския съюз, но те са имали благословията на Великобритания и САЩ в Съюзническата контролна комисия, под чийто контрол е всичко, случило се в страната до 15 септември 1947 г.

Очевидно стъпките за отричане и осъждане на „комунистическото минало“ не бяха премерени. Както се полага в такива случаи, веднага написах паметна записка и я изпратих на „началството“. Не забелязах реакцията. Останах с впечатление, че тя не бе раз-

брана. Британската политика е нещо много сериозно, а дипломатическата им школа е достигнала съвършенство, което нашата посткомунистическа дипломация тепърва щеше да изучава.

4. Дългите уши на дипломатията

В началото на 90-те години, наред с други странно звучащи идеи, Соломон Паси лансира предложение да се отпрати покана до Далай Лама да посети България. Това е страшно деликатен въпрос, защото Китайската народ-

на република проявява особена чувствителност към Тибет и внимателно следи изявиите на духовния водач в иззание. Вероятно са предприети стъпки за контакти с представителства на Далай Лама и в резултат у нас се оказа ръководителката на неговото бюро в Лондон. За да звучи по-убедително поканата, подкрепящите идеята за посещение на духовния водач и тогава ръководител на правителството в иззание на Тибет настояха тя да се срещне (неофициално) с представител на администрацията на президента или на Министерския съвет в някоя от импозантните сгради. Авторът на идеята има невероятни способности да урежда такива въпроси. На мен се падна да приема дамата. За да намерим тема за разговор, предложих на протоколната служба да поднесат чай вместо традиционното кафе. За себе си бях наясно с тибетския въпрос, знаех, че след създаването на Китайската народна република през 1949 г. Далай Лама е бил заместник на Мао в ръководството на подобна на Отечествения фронт у нас организация. Започнах с извинение, че не познавам церемониите на пие-не на чай в Китай и в частност в Тибет и заявих желание да науча нещо повече. Получи се разговор без докосване на деликатната тема за отношенията между властите в Пекин и оглавяваното от Далай Лама правителство в

Лхаса (Индия). Всичко трябваше да остане в тайна.

След време Далай Лама пристигна на посещение в София. Изнесе публична лекция в аурата на Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Неочаквано за мен от този момент нататък от посолството на Китайската народна република започнаха да ме канят на всевъзможни мероприятия. Убедих се, че за информационно осигуряване на „голямата политика“ няма тайни. Дългите уши на дипломатията бяха стигнали и до моя кабинет.